

Centrum pro otázky
životního prostředí
Univerzita Karlova

Jak se přizpůsobit klimatickým změnám a snížit dopady povodní a sucha?

Tisková zpráva ze semináře Adaptace na změnu klimatu v České republice

Praha, 9. února 2017

Vláda ČR před měsícem schválila Národní akční plán adaptace na změnu klimatu. Cílem semináře je diskutovat, jakými nástroji se připravit na důsledky sucha a povodní. Zástupce MŽP, které má na starosti koordinaci adaptace na národní úrovni, Jakub Horecký řekl: „musíme se zaměřit na komplexní řešení hlavních projevů změny klimatu - dlouhodobé sucho, povodně, zvyšování teplot, extrémní výkyvy počasí a přírodní požáry.“ Česká snaha není v tomto ohledu ojedinělá, jak ve svém vystoupení potvrdil prof. Francesco Bosello z Milánské univerzity, který se podílí na přípravě akčního plánu pro Itálii.

V důsledku změny klimatu se zvyšuje riziko výskytu extrémních výkyvů počasí - vln veder, extrémních srážkových událostí, povodní a sucha, jak ukazují na základě scénářů změn klimatu ve svém příspěvku Martin Hanel a Adam Vizina z VÚV TGM. Vedle potřebného snižování emisí skleníkových plynů je nezbytné také přijímat adaptační opatření směřující ke snížení očekávaných negativních dopadů změny klimatu. Jaká adaptační opatření ale zvolit a která občané preferují více? Na tyto a další otázky zodpovídají příspěvky semináře, který pořádalo Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy (COŽP UK) pod záštitou Ministerstva životního prostředí (MŽP).

Jakub Horecký (MŽP) představil **Národní akční plán adaptace na změnu klimatu**, který byl schválen vládou ČR letos 16. ledna. Akční plán rozpracovává opatření obsažená v adaptační strategii do konkrétních úkolů, kterým přiřazuje termíny plnění, kdo je zodpovědný, a doplňuje je o základní ekonomické informace. Součástí Akčního plánu je i nastavení systému vyhodnocování zranitelnosti a dopadů, které například ve vztahu k suchu a povodním podrobněji rozebírá Miroslav Havránek (COŽP UK). Priority MŽP v řešení otázky sucha a povodní představily Jana Tejkalová a Tereza Davidová.

Akční plán přijal opatření také v oblasti **lesnictví**. Podstatou těchto opatření je podle Emila Ciencialy a Vladimíra Zatloukala (IFER) zvýšení druhové a prostorové pestrosti lesů, vytvoření podmínek pro přirozenou obnovu lesa a šetrné hospodaření. Překážkou jejich zavedení je, že stále převládají pasečné způsoby hospodaření, jejichž důsledkem je vznik stejnověkových porostů a pokles rozmanitosti lesních ekosystémů. Přirozenou obnovu lesa také omezují neúměrně vysoké stavy spárkaté zvěře, zejména jelení a srnčí.

Změnu způsobu hospodaření v lesích a na zemědělské půdě podporuje i okolo **70 % obyvatel ČR**, jak ukázalo dotazníkové šetření na reprezentativním vzorku obyvatel ČR, které uskutečnil tým Milana Ščasného z COŽP UK. Velmi populární mezi občany je také **zachytávání dešťové vody a vytváření mokřadů**. Češi jsou ochotni nést část nákladů adaptačních plánů, které mají snížit dopady povodní a sucha. Pokud je plán popsán konkrétními opatřeními, domácnosti by byly ochotny zaplatit v průměru až 1000-1800 Kč měsíčně. Respondenti jsou ochotni nést náklady technických opatření, ale jejich přijatelnost klesá, jak se zvyšuje jejich podíl na úkor opatření přírodě blízkých. Díky převládající preferenci pro přírodě blízká opatření by Češi byli **ochotni zaplatit mnohem méně za výstavbu nových přehrad**. Za v současnosti zvažovaný plán výstavby 65 nových přehrad by české domácnosti byly ochotny zaplatit průměrně 568 Kč za měsíc, přičemž ochota platit se zvyšuje při nižším počtu nových přehrad a při větším podílu jejich využití pro výrobu elektrické energie.

GEMCLIME
Global Exchange in Modelling
of Climate and Energy

ECONADAPT
The Economics of Adaptation

Centrum pro otázky
životního prostředí
Univerzita Karlova

Náklady a přínosy protipovodňových opatření provedených v Praze se snaží zhodnotit dvě případové studie. Studie Davida Vačkáře a kolektivu Ústavu výzkumu globální změny AV ČR uzavírá, že zatímco přínosy vybudovaného protipovodňového systému převyšují náklady pro povodně odpovídající průtoku padesátileté vody a vyšší, v případě pouze dvacetileté povodně by se realizovaná protipovodňová ochrana v období její životnosti nevyplatila. Podle týmu z COŽP UK je současná hodnota projektu protipovodňových opatření téměř vždy kladná, konkrétní výsledek hodnocení však závisí na různých faktorech, například na přístupu k diskontování. Pokud se vychází z přístupů užívaných v zahraničí, současná hodnota je vyšší, než při použití diskontní míry používané v ČR.

Tisková zpráva, anotace studií a prezentace ze semináře Adaptace na změnu klimatu v České republice budou ke stažení na webu COŽP UK: <http://www.czp.cuni.cz>

Kontakt:

Iva Zvěřinová	Milan Ščasný
COŽP UK	COŽP UK
Tel.: 220 199 479	Tel.:220 199 477
iva.zverinova@czp.cuni.cz	milan.scasny@czp.cuni.cz

GEMCLIME
Global Exchange in Modelling
of Climate and Energy

ECONADAPT
The Economics of Adaptation

